

ARCHEOLOGIENOTA 2021B409
Nijlen (Kessel) — Grote Puttingbaan II

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES
RAPPORT 23

Atelier Ilse Roovers
Bergstraat 39
2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver
0495 / 88 72 88

© Atelier Ilse Roovers, Archeologische studies, 2021, 23.

Illustratie voorblad: detail uit de Ferrariskaart van 1777.

Op de teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Gelieve mij de wens om gebruik te maken van de teksten of illustraties schriftelijk over te maken. Deze uitgave mag niet zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt. Gegevens worden niet gedeeld met derden zonder uitdrukkelijke toestemming van de opdrachtgevers of initiatiefnemers.

Atelier Ilse Roovers aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

ARCHEOLOGIENOTA 2021B409

Nijlen (Kessel) – Grote Puttingbaan

DEEL II – PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Ilse Roovers

Onze-Lieve-Vrouw-Waver
2021

Inhoudstafel

DEEL II : PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

INLEIDING	3
1.1 Administratieve fiche	3
1.2 Aanleiding vooronderzoek	4
1.3 Impact van de geplande werken	5
2. RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK.....	8
3. ADVIES VOOR HET VERVOLGONDERZOEK.....	9
Bepalingen inzake toevalsvondsten	10
Bibliografische referenties.....	11
Lijst van Figuren	11

INLEIDING

1.1 Administratieve fiche

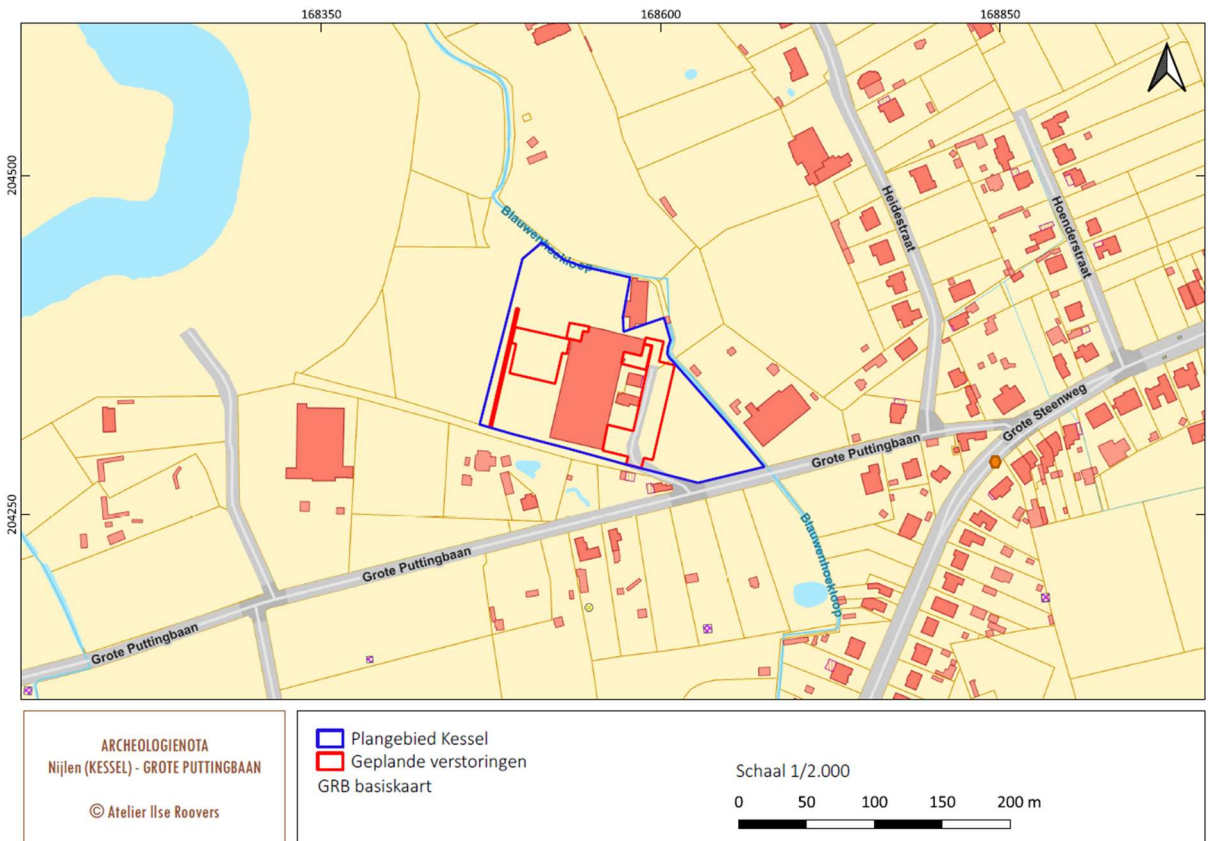
Project	Archeologienota Nijlen (Kessel) – Grote Puttingbaan II	
Projectcode	2021B409	
Oppervlakte terrein	19.286m ²	
Geplande ingreep	Stedenbouwkundige handeling, aanleg van padelvelden, parking en aanbouw van een bestaand gebouw	
Oppervlakte bodemingreep	3.369,68m²	
Wetgeving	De wetgeving met betrekking tot de archeologie: het onroerend erfgoed decreet van 12 juli 2013 en het onroerend erfgoed besluit van 16 mei 2014, die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016, gewijzigd op 18 juli 2017 en met terugwerkende kracht toepasbaar vanaf 1 juni 2017.	
Gemeente	Nijlen	
Deelgemeente	Kessel	
Provincie	Antwerpen	
Arrondissement	Mechelen	
Kadastrale gegevens	Nijlen, 3 ^{de} afdeling Kessel, Sectie A, 540A, 542D, 542E en 547F	
Kadasternr. bodemingreep	Nijlen, 3de afdeling Kessel, Sectie A, 547F	
Bounding Box	X	Y
	168514	204450
	168577	204424
	168676	204285
	168629	204273
	168467	204315
Autorisatie	Ilse Roovers, OE/ERK/Archeoloog/2019/00032	
Auteurs	Ilse Roovers	
Onderzoekstermijn	Maart 2021	
Trefwoorden	Archeologienota, bureaustudie, Zuiderkempen, Nijlen, Kessel.	

1.2 Aanleiding vooronderzoek

Het terrein waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd, is gelegen aan de Grote Puttingstraat 4 te Kessel, deelgemeente van Nijlen en omvat de kadastrale percelen Nijlen, 3de afdeling Kessel, Sectie A, 540A, 542D, 542E en 547F.

Het betreft een aanvraag voor **stedenbouwkundige handelingen** op het perceel **A 547F** (Figuur 1).

De zone waar de **bodemingrepen** zijn gepland, is ca. **3.369,68m²** groot.

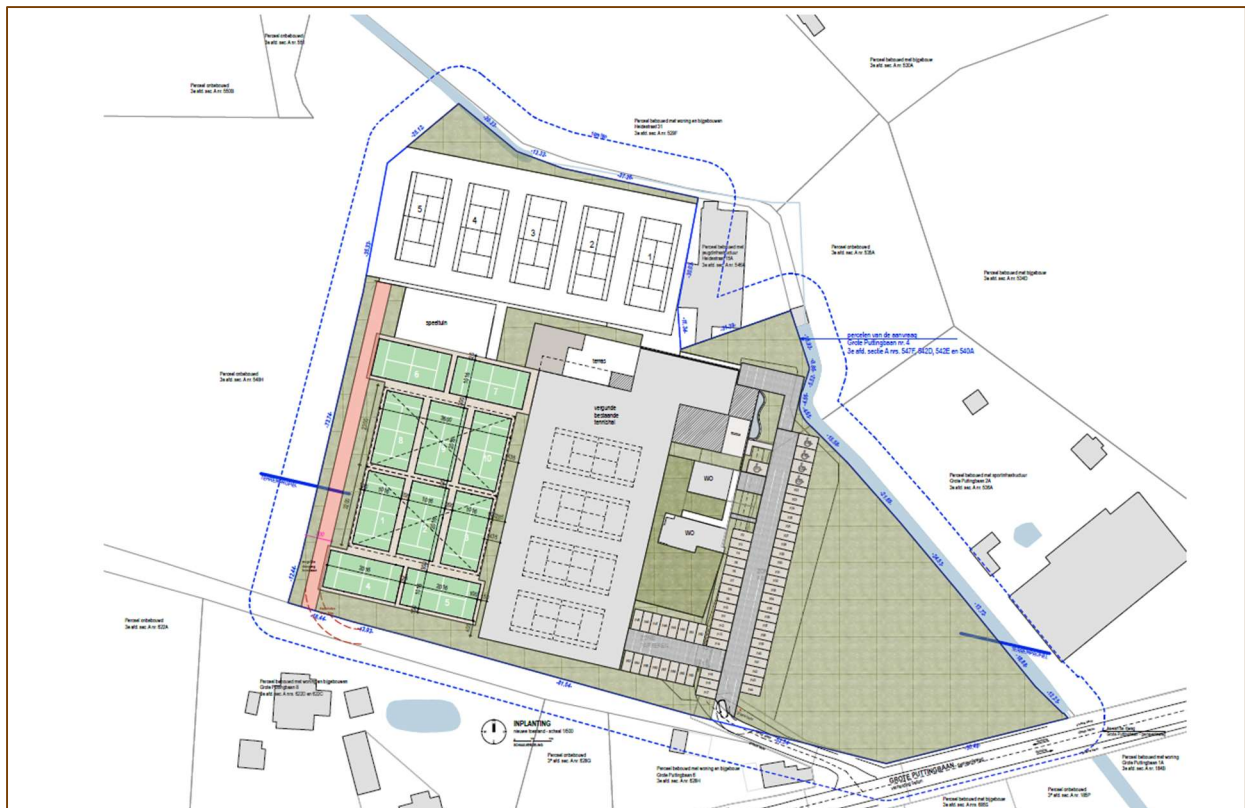
Figuur 1: Het plangebied op het Grootchalig Referentie Bestand op schaal 1/2.000 (bron: geopunt)

1.3 Impact van de geplande werken

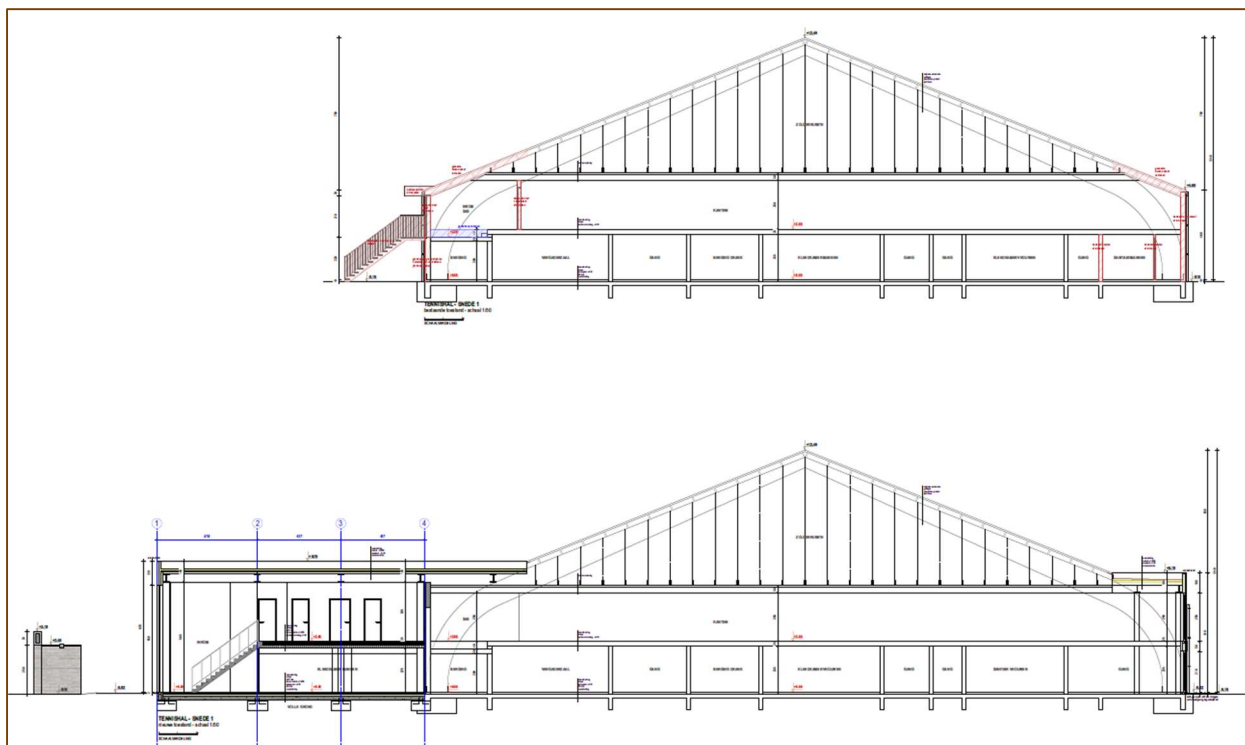
De initiatiefnemer plant de aanleg van de volgende stedenbouwkundige handelingen op het perceel 547F (Figuur 2)(Figuur 3)(Figuur 4):

1. **Bouw van vijf padelvelden** met een oppervlakte van 1.024,13m².
De padelvelden bestaan elk uit een betonnen funderingsmuur van 11 x 21 m met een breedte van 50 cm. De fundering wordt 0,40 m -mv uitgegraven en wordt opgevuld met een laag steenslag en een waterdoorlatende toplaag in kunstgras. Deze zone is reeds verhard. Hier bevinden zich thans twee tennisvelden (zie foto 1).
2. **Bouw van een terras** met een oppervlakte van 217m².
De diepte van de verstoring zal 55cm -mv bedragen. De zone is reeds grotendeels verhard en bestaat uit klinkers, steenslag en grasstroken (zie foto 2).
3. **Bouw van een toegangspad en stelplaats** brandweer met een oppervlakte van 480,87m².
De diepte van de verstoring zal 40cm -mv bedragen en zal bestaan uit waterdoorlatende klinkers. De zone waar de stelplaats zal komen is verhard met een betonplaat (zie foto 3 en 4).
4. **Uitbreiding van de bestaande tennishal** met een oppervlakte van 217m².
De diepte van de verstoring zal 60cm tot 100cm-mv bedragen. Er komt een betonplaat van 20cm en een isolatielaag van 40cm. De constructie zal gedragen worden door palen op een diepte van 100cm -mv. De zone is reeds verhard. Hier bevindt zich thans een betonplaat.
5. **Vernieuwing van de bestaande parking** met een oppervlakte van 1.647,81m².
De diepte van de verstoring zal 55cm -mv bedragen en wordt opgebouwd uit een laag van waterdoorlatende klinkers van 15cm dikte en daaronder een laag van steenslag van 40cm dikte. Op deze plaats bevindt zich thans een parking die bestaat uit beton, asfalt en steenslag (Foto 5-6-7-8).

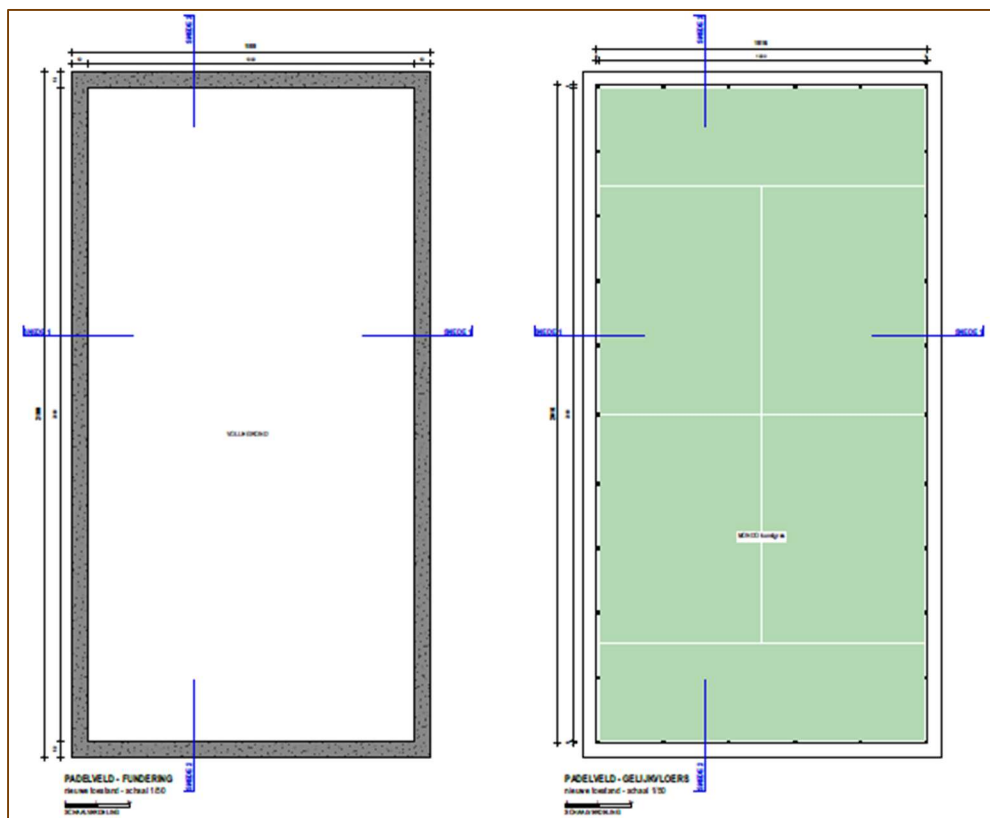
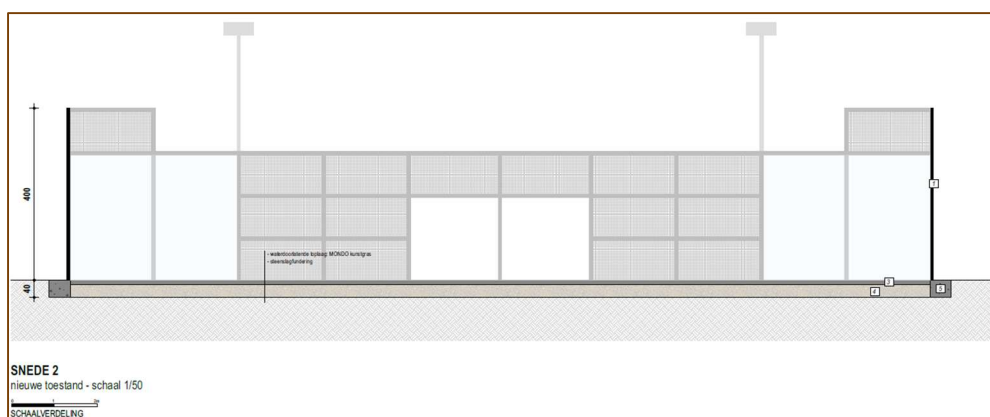
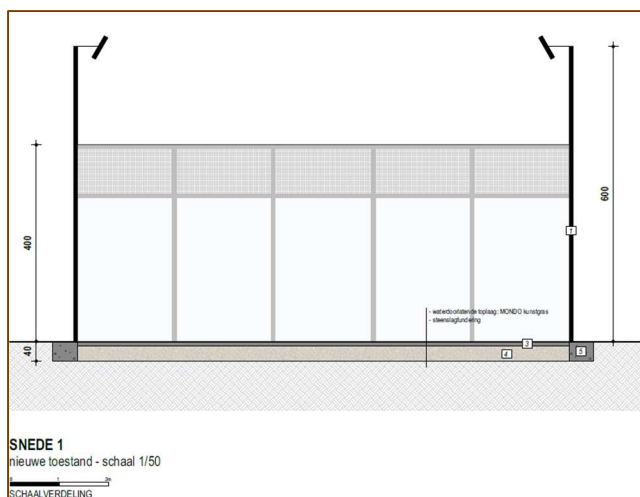
We besluiten dat in functie van de archeologische evaluatie bij een **stedenbouwkundige handeling** rekening gehouden wordt met de **effectieve verstoring** van het terrein. Voor de aanleg van de fundering zal de bodem tot op een diepte van 40cm tot lokaal 100cm verstoord worden. De geplande bodemingreep beslaat **3.369,68m²**. Deze zone wordt in overweging genomen in deze studie, op basis van de definitieve bouwplannen.

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand. Zone padelvelden in het groen; zone toegangspad brandweer in het roze; zone parking, terras, inkomhal en stelplaats brandweer in het grijs gearceerd, op schaal 1/500 (bron: opdrachtgever)

Figuur 3: Snede van de huidige tennishal (boven) en de geplande vernieuwing en terras (onder), schaal 1/50 (bron: opdrachtgever)

Figuur 4: Snede (boven en midden) en plattegrond van de padelvelden (onder), schaal 1/50 (bron: opdrachtgever)

2. RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK

Op de volgende onderzoeksvragen werd tijdens het bureauonderzoek een antwoord geformuleerd:

- Welke gegevens bieden de gekende bronnen over archeologie en cultuurhistorie m.b.t. het plangebied?
- Hoe evolueerde het landschap? Is er een evolutie in het grondgebruik ter hoogte van het projectgebied?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief? Wat zijn de gekende verstoringen?
- Is verder aanvullend vooronderzoek noodzakelijk?

De resultaten van het bureauonderzoek worden besproken in deel I, Hoofdstuk 4. Synthese, 4.1. Conclusies uit de bureaustudie en waardebeoordeling op p. 38-40.

3. ADVIES VOOR HET VERVOLGONDERZOEK

In het programma van maatregelen word een gemotiveerd advies geformuleerd over het al dan niet nemen van maatregelen in functie van het archeologisch erfgoed bij bodemingrepen.

Op basis van de bureaustudie is het mogelijk om voor het plangebied Nijlen (Kessel) – Grote Puttingbaan II een gemotiveerd advies te formuleren of er al dan niet verder archeologisch vooronderzoek moet uitgevoerd worden:

Verdergezet archeologisch onderzoek naar **steentijd-artefactensites** is niet nodig omdat:

- er een eerder lage verwachting is op het aantreffen van deze vindplaatsen. Het plangebied grenst aan een natuurlijk waterloop en bevindt zich niet in een gradiëntzone. Er zijn een eventuele gradiëntzones aan te duiden op een hoger en droger gelegen terrein in de omgeving.
- er geen kans meer is op het aantreffen van intacte E-, B- en BC- horizonten omdat de bodem reeds volledig antropogeen verstoord is.

Verdergezet archeologisch onderzoek naar **sporensites vanaf het Neolithicum** is niet nodig omdat:

- uit de bureaustudie blijkt dat er een reële maar eerder lage verwachting is op het aantreffen van deze vindplaatsen.
- er geen kans meer is op het aantreffen van een intacte C-horizont omdat de bodem reeds volledig antropogeen verstoord is.

Omdat de kans uitgesloten is om nog intacte sporen aan te treffen die een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan de archeologische en historische kennis van een eventuele archeologische of historische site adviseren we om **het projectgebied vrij te stellen van verder archeologisch onderzoek**. Een kosten-batenanalyse kan verder onderzoek niet verantwoorden. Om die reden is er **geen programma van maatregelen** opgesteld.

Bepalingen inzake toevalsvondsten

Indien tijdens de uitvoeringswerken toevalsvondsten worden gedaan, is de melding ervan wettelijk verplicht volgens artikel 5.1.4 van het onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.

De vondst moet binnen de drie dagen gemeld worden bij het agentschap onroerend erfgoed. De vondst en haar vindplaats moet beschermt worden tot tien dagen na het vinden. Het agentschap komt zo snel mogelijk ter plaatse om de vondst te onderzoeken. Op basis van dat onderzoek kan de termijn van tien dagen verlengd of ingekort worden. Dit onderzoek wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid.

Er worden verder geen afwijkingen voorzien ten opzichte van de Code van Goede Praktijk.

Bibliografische referenties

ERVYNCK A., DEBRUYNE S. & RIBBENS R. 2015: *Assessment, Een handleiding voor de archeoloog*. Onroerend Erfgoed, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed.

VAN GILS M. & DE BIE M. 2006: Steentijd in de Kempen. Prospectie, kartering en waardering van het laat-paleolithisch en mesolithisch erfgoed, *Centrale Archeologische Inventaris (CAI) II. Thematisch inventarisatie- en evaluatieonderzoek*, VIOE-Rapporten 02, Brussel, 7-16.

Lijst van Figuren

Figuur 1: Het plangebied op het Grootchalig Referentie Bestand op schaal 1/2.000 (bron: geopunt)

Figuur 2: Plan van de nieuwe toestand. Zone padelvelden in het groen; zone toegangspad brandweer in het roze; zone parking, terras, inkomhal en stelplaats brandweer in het grijs gearceerd, op schaal 1/500 (bron: opdrachtgever)

Figuur 3: Snede van de huidige tennishal (boven) en de geplande vernieuwing en terras (onder), schaal 1/50 (bron: opdrachtgever)

Figuur 4: Snede (boven en midden) en plattegrond van de padelvelden (onder), schaal 1/50 (bron: opdrachtgever)

ATELIER ILSE ROOVERS
ARCHEOLOGISCHE STUDIES

Bergstraat 39

2861 Onze-Lieve-Vrouw-Waver

ilse.roovers@skynet.be